

TILINPÄÄTÖS

Jarno Valkonen & Veera Kinnunen

Sosiologia-lehteä on toimitettu Lapin yliopistossa, Rovaniemellä viimeiset 12 numeroa. Kulunut kolmivuotiskausi on ollut työntäyteinen mutta ehdottomasti antoisa ja mielenkiintoinen ajanjakso, jonka aikana olemme oppineet paljon niin toimittamisesta, kirjoittamisesta ja tiedekustantamisesta kuin sosiologiasta ja sosiologeista. Kuten kauden päättyessä on ollut tapana, on aika vetää yhteen kulunut kausi, kiittää asianosaisia ja antaa lehden jatkaa matkaansa.

Kiitokset ansaitsevat ne, jotka ovat vuosina 2011–2013 antaneet panoksensa toimittuskunnan työskentelyyn. *Sosiologia*-lehden toimittuskunnassa ovat monialaisen asiantuntemuksensa osoittaneet ja arvokasta aikaa ja työtä antaneet Marja Alastalo (Tay), Riikka Homanen (Tay), Timo Kauppinen (THL), Ralf Kauranen (ÅA), Kaisa Ketokivi (HY), Leena Koski (ISY), Kirsti Lempiäinen (Lay), Tapio Litmanen (JY), Eeva Luhtakallio (HY), Riikka Perälä (HY), Olli Pyyhtinen (TY), Pekka Rantanen (Tay), Harri Sarpavaara (Tay) ja Seija Tuulentie (Metla). Toimitussihteerinä on työskennellyt Janne Autto (Lay) ja Veera Kinnunen (Lay), taittajana Olli-Pekka Moisio (JY), ja käännöksistä on vastannut Urpo Kovala (JY) sekä Saara Koikkalainen (Lay). On ollut todella mukavaa työskennellä kanssanne! Kiitos kuuluu myös kaikille anonyymeille vertaisarvioitsijoille, jotka ovat antaneet panoksensa lehden toimittamiseen sekä tietysti

kirjoittajille, kääntäjille ja muille tahoille, jotka ovat tavalla tai toisella osallistuneet lehden toimintaan. Kiitämme myös Koneen säätiötä, Emil Aaltosen säätiötä sekä Tiedekustantajien liittoa, jotka ovat tukeneet lehden toimintaa kuluneen toimituskauden aikana.

Toimituskauden alussa asetimme tavoitteeksemme jatkaa lehden perinteitä eli julkaista korkeatasoista suomalaista sosiologista, tai yleisemmin yhteiskuntatieteellistä, tutkimusta monipuolisesti esittelevää, käsittelevää ja välittävää lehteä. Tavoitteen toteutumisesta voi tietysti olla montaa¹ mieltä, mutta joitakin viitteitä sen saavuttamisesta on: Kulttuur-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry. valitsi *Sosiologia*-lehden Vuoden laatulehti 2011 -kilpailun kärkikymmenikköön ainoana tiedelehtenä. Julkaisufoorumi puolestaan luokitteli lehden vuonna 2012 tasolle 2, eli lehteä pidetään Julkaisufoorumin tasoluokituskriteerejä mukailien ”johtavana tieteellisenä, suomen- tai ruotsinkielisenä julkaisukanavana, joka kattaa tieteenalansa suomalaisen yhteiskunnan, kulttuurin tai historian erityispiirteitä käsittelevän tutkimuksen mahdollisimman laajasti”. Myös lehden painosmäärässä on tapahtunut kuluneen kauden aikana myönteistä kehitystä: viime vuosien hienoisien laskusuuntauksen jälkeen lehden painosmäärä on noussut ollen nyt noin 1600, mikä tekee *Sosiologia*-lehdestä selvästi Pohjoismaiden suurimman sosiologian alan lehden (ks.

Rye, Johan Fredrik [2012] De nasjonale sosiologiske tidsskriftene i Norden. En kartlegging av status, utfordringer og strategier. ISS rapport 1/2012) ja yhden suurimmista yhteiskuntatieteellisen alan journaaleista Suomessa. Lisäksi viimeisen parin vuoden aikana lehdelle tarjottujen käsikirjoitusten määrä on kasvanut, aiheiltaan monipuolistunut ja laadultaan parantunut. Voi siis todeta, että lehdellä on tärkeä paikka suomalaisen yhteiskuntatieteellisen julkaisemisen kentällä. Edellä mainitut huomionosoituksen kertovat myös siitä, että lehden toimintamalli on ollut hyvä.

Lehden sisällöllisen tavoitteen – julkaista korkealaatuista suomalaista sosiologista tutkimusta monipuolisesti – toteutumista voi taas arvioida tarkastelemalla julkaisujen sisältöä. Kuluneella kaudella toimitimme 12 numeroa, joista neljä teemallista erikoisnumeroa: poliittinen ja moraalinen sosiologia (1/2011), työn globalisaatio (3/2012), Pierre Bourdieu (2/2013) ja materiaalisuus (3/2013). Kauden aikana lehdessä julkaistiin kaikkiaan 42 artikkelia, 17 avauksia- ja keskustelupalstan kirjoitusta, 86 kirja-arviota sekä 9 pääkirjoitusta. Artikkeleista aiheeltaan ensisijaisesti teoreettisia tai metodologisia on 12 (29 %), kvantitatiivisia 3 (7 %) ja laadullisia 27 (64 %). Verrattuna pariin edelliseen toimituskauteen lehdessä julkaistiin tänä kautena aiempaa enemmän artikkeleita, jotka edustavat laadullisin menetelmin tehtyjä empiirisiä tutkimuksia (toimituskausina 2007–2008 ja 2009–2010 prosenttiosuus oli 54) ja vähemmän kvantitatiivisia tutkimusartikkeleita (8 % ja 17 %). Teoreettisten ja metodologisten artikkelien osuus pysyi kutakuinkin samana kuin edellisinä toimituskausina. Kvantitatiivisia artikkeleita on tarjottu julkaistavaksi huomattavasti vähemmän kuin laadullisiin menetelmiin perustuvia tutkimusartikkeleita. Tältä osin suuria muutoksia lehden sisällössä ei tänä toimitus kautena ole tapahtunut.

Artikkeleiden kirjoittajia oli kaikkiaan 50, joista naisia on 24 (48 %) ja miehiä 26 (52 %). Verrattuna aikaisempiin toimituskausiiin näyttää siltä, että lehden kirjoittajien sukupuolijakauma on vakiintunut tasapainoiseksi (ks. Anttila, Anu-Hanna [2008] Asialliset jäl-

kilölyyt. *Sosiologia* 45:4, 285–291; Sarpavaara, Harri [2010] *Sosiologia* 2009–2010. *Sosiologia* 47:4, 253–254). Kuluneella kaudella kirjoittajista oli maistereita 24 (48 %), lisensiaatteja 1 (2 %), tohtoreita 19 (38 %) ja professoreita 6 (12 %). Kahteen edelliseen toimituskauteen verrattuna suhteet ovat pysyneet hyvinkin samansuuntaisina. Myös yhdessä kirjoittaminen on jatkanut edellisen kauden mukaisilla linjoilla. Artikkelien kirjoittajista lähes kaikki työskentelevät yliopistoissa, muutama tutkimuslaitoksissa. Yli puolet kirjoittajista eli 28 työskenteli Helsingissä, 9 Tampereella, 2 Jyväskylässä, 2 Turussa, 3 Joensuussa, 1 Oulussa, 1 Rovaniemellä ja 4 ulkomailla. Alueellinen jakauma on yllättävän tasainen ottaen huomioon yliopistojen koon. Tämä osoittaa, että lehden yksi tehtävistä toimia sosiologien yhdyssiteenä ja keskustelukanavana Suomessa toteutuu varsin hyvin. Toivoa sopii, että myös jatkossa lehdelle tarjotaan artikkelikäsikirjoituksia julkaistavaksi ympäri maata.

Rovaniemen toimituskauden tärkeimpänä uudistuksena on toimeenpantu Tampereen kaudella tehty päätös julkaista teemallisia erikoisnumeroita. Päätös on osoittautunut onnistuneeksi: Teemanumerot ovat paitsi kasvattaneet artikkelitarjontaa myös parantaneet lehden käytettävyyttä opetuksessa ja tutkimuksessa. Lehden teemanumeroita käytetään tätä nykyä kurssimateriaalina eri yliopistoissa, ja niitä on kysytty myös erilaisten lehtijuttujen, tutkimusten ja koulutustapah- tumien materiaaleiksi.

Lisäksi Rovaniemen kaudella on koottu *Sosiologia*-lehden indeksi vuodesta 1964 sel- lattavaksi lehden internetsivuille sekä aloitettu vanhojen numeroiden digitointi Koneen säätiön tukemana. Internetsivuille on koottu myös lehden opetuskäyttöä tukeva opetusportfolio. Sivujen käytettävyyden kehittäminen ja nykyaikaistaminen jääkin sitten tulevan toimituksen haasteeksi. *Sosiologia*-lehti on mukana myös tieteellisten artikkelien viitetietokantoja kehittävän ARTIVA-hankkeen pilotoinnissa, mikä toivottavasti parantaa sivujen käytettävyyttä edelleen.

Tuleva vuosi on *Sosiologia*-lehden juhluvuo- si, täyttäähän lehti kunniaakkaat 50 vuotta.

Lehden 50-vuotistaivalta juhlistetaan maaliskuussa 2014 Lapin yliopistossa järjestettävillä Sosiologipäivillä, jonne toivottamme kaikki tervetulleeksi.

Toimitus siirtyy vuoden 2014 alussa Helsingin yliopistoon. Uutena päätoimittajana aloittaa vuoden alusta VTT Eeva Luhtakallio, toimitussihteerin tehtävät ottaa hoitoonsa VTM Tuukka Ylä-Anttila. Lapin toimitus toivottaa onnea ja jaksamista Eevalle ja tulevalle toimitukselle!

Pohjoismaisen sosiologiliiton Acta Sociologica -lehden päätoimittajuus siirtyy vuoden 2015 alusta Suomeen. Pohjoismaita vuorolaan kiertävän kahden päätoimittajan kausi on neljä vuotta, ja yhden lisävuoden optio on mahdollinen. Westermarck-seuran tehtävä on huolehtia valintaprosessista ja tehdä ehdotus uusista päätoimittajista Pohjoismaisen sosiologiliiton johtokunnalle kevään 2014

aikana. Tässä lehdessä on tarkempaa tietoa hakumenettelystä, valintaprosessista ja valinnan kriteereistä aikatauluineen. Suomen vuoro on myös järjestää pohjoismaiset sosiologipäivät elokuussa 2016. Konferenssin pitopaikan valinta on ajankohtainen asia, jota Westermarck-seura käsittelee heti seuraavassa kokouksessaan ja ryhtyy ottamaan yhteyttä yliopistojen yksikköihin ja laitoksiin, jotta päivien suunnitteluprosessia voidaan aloitella.

VIITE

- 1 Tässä kohden tunnetusti kielestä tarkkojen lukijoidemme kulmat kurtistuvat, mutta huomauttaa, että Kotimaisten kielten keskus on hyväksynyt monta-sanan partitiivimuodon jo vuonna 2006. Toimitussihteerin huomautus.